

Kawża C-421/10

Finanzamt Deggendorf

vs

Markus Stoppelkamp, b'ala kuratur tal-patrimonju ta' Harald Raab

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Bundesfinanzhof)

“VAT — Sitt Direttiva — Artikolu 21(1)(b) — Determinazzjoni tal-post ta' tassazzjoni — Servizi provduti minn fornitur residenti fl-istess pajjiż b'għall-konsumatur, i'da li stabbilixxa s-sede tal-attività ekonomika tiegħu f'pajjiż ie'or — Kun'ett ta' 'persuna taxxabbli stabbilita barra mill-pajjiż'”

Sommarju tas-sentenza

*Dispożizzjonijiet fiskali — Armonizzazzjoni tal-liġijiet — Taxxi fuq id-d'ul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud — Persuni taxxabbli*

*(Direttiva tal-Kunsill 77/388, Artikolu 21(1)(b))*

L-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d'ul mill-bejgħ, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2000/65, għandu jiġi interpretat fis-sens li, sabiex persuna tiġi kkunsidrata b'ala persuna taxxabbli mhux stabbilita fit-territorju tal-pajjiż, huwa biżżejjed li l-persuna taxxabbli kkonfermata tkun stabbilixxiet is-sede tal-attività ekonomika tagħha barra dan il-pajjiż.

B'mod partikolari, f'sitwazzjoni li hija kkaratterizzata, minn na' a wa'da, mill-fatt li s-sede tal-attività ekonomika tal-persuna taxxabbli hija magħrufa u qiegħda barra l-pajjiż tal-konsumatur u, min-na' a l-o'ra, mill-fatt li ma huwiex ikkontestat li din hija s-sede effettiva u reali, u mhux sede jew post fittizju, ma tistax titqies b'ala l-eventwali residenza privata tal-persuna taxxabbli f'dan il-pajjiż.

Il-preżunzjoni li s-servizzi huma pprovduti minn persuna taxxabbli mhux stabbilita fit-territorju tal-pajjiż meta s-sede tal-attività ekonomika ta' din il-persuna taxxabbli hija barra dan il-pajjiż, irrispettivament mill-post tar-residenza privata tagħha, tagħmilha possibbli li l-konsumatur stabbilit f'pajjiż, li huwa konxju li l-fornitur għandu s-sede tal-attività ekonomika tiegħu barra dan il-pajjiż, jevita li jkollu jwettaq ri'erka dwar ir-residenza privata ta' dak il-fornitur u tikkontribwixxi biex tiġura, permezz ta' dan, il-perfezzjoni affidabbli u preċiża tat-taxxa fuq il-valur miżjud.

(ara l-punti 28, 34-36 u d-dispożittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Il-ġames Awla)

6 ta' Ottubru 2011 (\*),

“VAT – Sitt Direttiva – Artikolu 21(1)(b) – Determinazzjoni tal-post ta' tassazzjoni – Servizi provduti minn fornitur residenti fl-istess pajji? b'all-konsumatur, i?da li stabbilixxa s-sede tal-attività ekonomika tieg?u f'pajji? ie?or – Kun?ett ta' 'persuna taxxabbli stabbilita barra mill-pajji?’”

Fil-Kaw?a C?421/10,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l'Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Bundesfinanzhof (il-?ermanja), permezz ta' de?i?joni tat-30 ta' ?unju 2010, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-25 ta' Awwissu 2010, fil-pro?edura

## **Finanzamt Deggendorf**

vs

**Markus Stoppelkamp**, b?ala kuratur tal-patrimonju ta' Harald Raab,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla),

komposta minn J.?J. Kasel (Relatur), President tal-Awla, E. Levits u M. Safjan, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Gvern ?ermani?, minn C. Blaschke u T. Henze, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Elleniku, minn F. Dedousi, u I. Pouli kif ukoll minn I. Bakopoulos, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn W. Mölls u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet

tag?ti l-pre?enti

## **Sentenza**

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal'Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill?bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2000/65/KE, tas-17 ta' Ottubru 2000 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 338, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba għet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn M. Stoppelkamp b'ala l-kuratur tal-patrimonju ta' H. Raab u l-Finanzamt Deggendorf (iktar 'il quddiem il-“Finanzamt”), dwar id-determinazzjoni tal-persuna responsabbli għall-?las tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) fuq is-servizzi provduti minn H. Raab.

## Il-kuntest għuridiku

### *Id-dritt tal-Unjoni*

3 L-Artikolu 4(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

“1. ‘Persuna taxxabli’ tfisser kull persuna li b'mod indipendenti twettaq fi kwalunkwe post attività ekonomika msemmija fil-paragrafu 2, ikun x'ikun l-iskop jew ir-ri?ultati ta' dik l-attività.

4 L-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

“1. Il-post minn fejn jing?ata servizz g?andu jitqies li jkun il-post fejn il-fornitur ikun stabbilixxa n-negozju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss minn fejn jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' post b?al dan tan-negozju jew stabbiliment fiss, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti.”

5 L-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva jipprevedi:

“l?da,

[...]

(e) il-post fejn jing?ataw is-servizzi li għejjin, meta jsiru g?al konsumaturi stabbiliti barra l-Komunità jew g?al persuni taxxabli stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess pajji? b?al tal-fornitur, g?andu jkun il-post fejn il-konsumatur stabbilixxa n-negozju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss li lilu jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta' post b?al dan, il-post fejn hu ikollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti:

[...]

– il-provvista ta' persunal,

[...]”

6 L-Artikolu 21 tas-Sitt Direttiva huwa fformulat kif għej:

“1. Skond is-sistema interna, dawn li għejjin g?andhom ikunu so?għetti li jgħallsu t?taxxa fuq il-valur mi?jud:

a) il-persuna taxxabli li twettaq il-provvista taxxabli ta' o?għetti jew servizzi, g?ajr fil-ka?i riferiti fil-(b) u fi?-(?).

Fejn il-provvista taxxabli ta' l-o?għetti u s-servizzi ti?i effettwata minn persuna taxxabli li mhix stabbilita għewwa t-territorju tal-pajji?, l-Istati Membri jistg?u, skond il-kondizzjonijiet stabbiliti minnhom, jippreskrivu illi l-persuna so?għetta li tgħallas it-taxxi hija l-persuna li g?aliha tkun għet mwettqa l-provvista ta' l-o?għetti jew tas-servizzi;

b) persuni taxxabli li lilhom ikunu għew fornit s-servizzi koperti bl-Artikolu 9(2)(e) jew il-persuni identifikati għall?għanijiet tat-taxxa fuq il-valur mi?jud għewwa t?territorju tal-pajji? li lilhom ji?u

forniti s'servizzi koperti bl-Artikolu 28b(?), (D), (E) u (F), jekk is-servizzi ji?u mwettqa minn persuna taxxabbli mhix stabbilita ?ewwa t'territorju tal?pajji?;

[...]"

7 L-Artikolu 1 tat-Tmien Direttiva tal-Kunsill 79/1072/KEE, tas-26 ta' Di?embru 1979, dwar l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri rigward it-taxxi fuq id?d?ul mill?bejg? – Arran?amenti g?ar?rifu?joni tat-taxxa fuq il?valur mi?jud lill?persuni taxxabbli li ma humiex stabbiliti fit'territorju tal?pajji? (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 79, iktar 'il quddiem "it-Tmien Direttiva"), jipprovdi:

"G?all-g?anijiet ta' din id-Direttiva, 'persuna taxxabbli mhux stabbilita fit-territorju tal-pajji?'; g?andha tfigher persuna kif hemm referenza g?aliha fl-Artikolu 4(1) ta' Direttiva 77/388/KEE li, matul il-perjodu li hemm referenza g?alih fl-ewwel u t-tieni sentenzi ta' l-ewwel sotto-paragrafu ta' l-Artikolu 7(1), li la kellha l-post ta' l-attività ekonomika f'dak il-pajji?, u lanqas kellha stabbiliment li minnu jkunu mag?mula transazzjonijiet tan-negozju, lanqas, jekk ma jkunx je?isti tali post jew stabbiliment fiss, id-dar tag?ha jew il-post normali ta' residenza, u li, matul l-istess perjodu, ma tkunx issupplixxiet la merkanzija u lanqas servizzi meqjusa li kienu ?ew ipprovduti f'dak il-pajji?, bl-e?ezzjoni ta':

a) servizzi ta' trasport u servizzi li jorbtu mag?hom, e?entati skond l-Artikolu 14(1)(i), l-Artikolu 15 jew l-Artikolu 16(1), B, ? u D ta' Direttiva 77/388/KEE;

b) servizzi pprovduti fil-ka?ijiet fejn it-taxxa tkun im?allsa biss mill?persuna li jkunu sarulha s-servizzi, skond l-Artikolu 21(1)(b) ta' Direttiva 77/388/KEE."

#### *Il-le?i?lazzjoni nazzjonali*

8 L-ewwel sentenza tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 1(1) tal-Li?i dwar it-Taxxa fuq id?D?ul mill-Bejg? (Umsatzsteuergesetz 1999, BGBl. 1999 I, p. 1270), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem l-"UStG"), tistabbilixxi li "l-provvisti u servizzi o?ra li jsiru bi ?las ?ewwa l?pajji?, minn imprenditur fil-kuntest tal-impri?a tieg?u" huma su?etti g?all-VAT.

9 L-Artikolu 3a tal-UStG jipprovdi:

"1. Il-provvista ta' servizzi ting?ata fil-post fejn je?er?ità l-attività tieg?u l'imprenditur salv g?all-Artikoli 3b u 3f. Meta dak is-servizz huwa pprovdut minn stabbiliment fiss, dan g?andu jitqies b?ala l-post tal-provvista.

[...]

3. Jekk il-konsumatur ta' wie?ed mis-servizzi l-o?ra msemmija fil-paragrafu 4 tkun impri?a, b'deroga mill-paragrafu 1, is-servizz huwa meqjus li ng?ata fil-post fejn je?er?ita l-attività tieg?u l-konsumatur. Madankollu, jekk is-servizz ji?i fornut fl-istabbiliment fiss tal'imprenditur, huwa l-post ta' dan l-istabbiliment li huwa determinanti. Jekk il-konsumatur ta' wie?ed mis-servizzi l-o?ra msemmija fil-paragrafu 4 ma jkunx impri?a u g?andu r?residenza jew is-sede tieg?u fit-territorju ta' pajji? terz, is-servizz huwa meqjus li ng?ata fir-residenza jew fis-sede tieg?u [...].

4. G?all-finijiet tal-paragrafu 3, il-kliem "servizzi o?rajn" ifissru:

[...]

7) il-provvista ta' persunal;

[...]"

10 L-Artikolu 13b(4) tal-UStG jipprovdi:

"Imprenditur stabbilit barra mill-pajji? huwa imprenditur li r-residenza, is-sede, l'amministrazzjoni tal-impri?a jew ta'sussidjarja la tinsab fit-territorju nazzjonali u lanqas fuq il-g?ira ta' Helgoland, jew f'wa?da mi?-?oni msemmija fl-Artikolu 1(3). Il?punt ta' referenza huwa l-punt li fih is-servizz ji?i pprovdut. Meta jidher dubju? li l-imprenditur jissodisfa dawn il-kundizzjonijiet, il?konsumatur ma jkunx responsabbli g?all-?las tat-taxxa meta l-imprenditur jurih, permezz ta' dikjarazzjoni tal-Finanzamt kompetenti biex timponi l?operazzjonijiet tag?ha skont ir-regoli tat-taxxa, li ma huwiex imprenditur fis-sens tal-ewwel sentenza."

### **Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari**

11 Fl-2002, H. Raab ittrasferixxa s-sede tal-attività ekonomika tieg?u mill-?ermanja g?all-Awstrija. G?alhekk, huwa ddikjara, fuq ?ew? postijiet fl-Awstrija, attività professjonali mag?rufa b?ala "Überstellungs-, Administrations- und Fahrdienst" (servizzi ta' trasferiment, ta' amministrazzjoni u ta' trasport). L-attività ekonomika tieg?u kienet tikkonsisti f'li jpo??i lill-impjegati tieg?u stess g?ad?dispo?izzjoni tal-impri?a bba?ati fil-Bavarja t'Isfel g?all?e?er?izzju ta' attivitajiet ta' trasport fit-territorju ?ermani?.

12 Fl-1 ta' Lulju 2002, H. Raab ittrasferixxa wkoll r-residenza privata tieg?u mill-?ermanja g?all-Awstrija. Madankollu, skont il-konstatazzjonijiet mag?mula mill-awtoritajiet doganali kompetenti, anki wara l-bidla uffizjali tar-residenza, H. Raab baqa' jirresjedi fil-?ermanja ta' spiss.

13 L-amministrazzjoni fiskali Awstrijaka assenjat numru ta' identifikazzjoni tal-VAT lil H. Raab. Dan kien jiffattura s-servizzi tieg?u lill-impri?i tat-trasport ?ermani?i ming?ajr il-VAT bil-fra?i "il-konsumatur responsabbli g?all-?las tat-taxxa skont l?Artikolu 13b tal-UStG".

14 Il-Finanzamt ikkunsidra li l-kundizzjonijiet g?all-u?u tal-mekkani?mu tal-awtolikwidazzjoni, mill-konsumatur skont l-ewwel sentenza tal-ewwel subparagrafu tal?Artikolu 13b(1) tal-UStG, moqri flimkien mal-paragrafu 4, tal-istess artikolu, ma kinux sodisfatti. Skont il-Finanzamt, H. Raab ma kienx persuna taxxabli stabbilita barra mill-pajji?, peress li matul dik is-sena, kellu r-residenza privata tieg?u fil-pajji?. Il-Finanzamt g?alhekk ?are? avvi? tat-taxxi g?all-VAT fl-indirizz ta' H. Raab.

15 Dan tal-a??ar ippre?enta rikors kontra dan l-avvi?. Il-qorti tal-ewwel istanza laqq?et ir-rikors g?ar-ra?uni li, matul l-2002, is-sede tal-attività ekonomika ta' H. Raab kienet tinsab fl-Awstrija. B'kunsiderazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tat-tieni subparagrafu tal?Artikolu 21(1)(a), tas-Sitt Direttiva, ikun xieraq li l-Artikolu 13b tal?UStG ji?i interpretat fis-sens li huwa biss is-sede tal?impri?a li huwa rilevanti f'dak li jirrigwarda l-istabbiliment tal?persuna taxxabli barra l-pajji?. Hekk meta, b?al f'dan il?ka?, tali sede te?isti, l-e?istenza f'daqqa ta' residenza privata fil?pajji? huwa irrilevanti.

16 Insostenn tar-rikors tieg?u g?al "Revi?joni", ippre?entat quddiem il?Bundesfinanzhof, il-Finanzamt sostna li l-qorti tal-ewwel istanza kisret l?Artikolu 13b(4) tal-UStG, li huwa ?ar li l-imprenditur ma g?andux jittqies li jkun stabbilit barra mill-pajji? meta jkollu ir-residenza tieg?u ?ewwa l-pajji?.

17 Il-Bundesfinanzhof g?andha dubji dwar il-konformità tal-li?i ?ermani?a mad-dritt tal-Unjoni min?abba l-fatt li, skont din il-le?i?lazzjoni, il?kriterju ta "imprenditur stabbilit barra mill-pajji?" previst b?ala kundizzjoni ta' applikazzjoni tal-mekkani?mu ta' awtolikwidazzjoni, ma jkunx sodisfatt meta l-imprenditur ikun stabbilixxa s-sede tal-attività ekonomika tieg?u barra l-pajji?, i?da jkollu

residenza privata hemmhekk. Madankollu, skont l-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva, għandu jkun biżżejjed, sabiex il-VAT tkun dovuta mill-konsumatur taxxabbli, li s'servizzi jkunu pprovduti minn "im Ausland ansässigen Steuerpflichtigen" (persuna taxxabbli mhux stabbilita f'ewwa t-territorju tal-pajji?). Madankollu, dan il-kunnett la huwa definit fl-Artikolu 21 tas-Sitt Direttiva u lanqas f'xi dispożizzjoni oħra ta' din id-direttiva.

18 F'dawn iż-żirkustanzi, il-Bundesfinanzhof iddeżidiet li tissospendi l-proċeduri u li tagħmel id-domanda preliminari li jsejja lill-Qorti tal-Ġustizzja:

"Sabiex persuna taxxabbli titqies li hija 'persuna taxxabbli residenti barra [persuna taxxabbli mhux stabbilita f'ewwa t-territorju tal-pajji?]' fis-sens tal-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva [...] huwa biżżejjed li tkun stabbiliet il-post tan-negozju tagħha barra mill-pajji? jew huwa meħtieġ ukoll li din ikollha anki r-residenza privata tagħha barra mill-pajji?"

### **Fuq id-domanda preliminari**

19 L-ewwel nett, għandu jiġi osservat li, mill-qari tal-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva, b'mod partikolari, fil-verżjonijiet bil-ġermani u bil-Franċiżi, jirriżulta li f'dan il-każ, il-verżjoni ġermaniża ma tużax il-kliem "persuna taxxabbli mhux stabbilita f'ewwa t-territorju tal-pajji?". Din il-verżjoni tuża l-kliem "im Ausland ansässigen Steuerpflichtigen" li t-traduzzjoni litterali tagħha għandha tinftehem b'ala "persuna taxxabbli stabbilita barra mill-pajji?".

20 Huwa għalhekk meħtieġ li wieċed jifhem id-domanda preliminari b'ala li tirreferi għal, essenzjalment, jekk l-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva għandux jiġi interpretat fis-sens li, sabiex persuna tkun ikkunsidrata b'ala "im Ausland ansässigen Steuerpflichtigen" (persuna taxxabbli mhux stabbilita f'ewwa t-territorju tal-pajji?) skont il-verżjoni ġermaniża ta' din id-dispożizzjoni, huwa biżżejjed li l-persuna taxxabbli kkonfermata tkun stabbilixxiet is-sede tal-attività ekonomika tagħha barra dan il-pajji? jew jekk, barra minn hekk, hija jridx ikollha r-residenza privata tagħha f'dak il-pajji?.

21 F'dan ir-rigward, għandu jiġi osservat, kif għamlet il-qorti tar-rinviju, li ma hemm l-ebda definizzjoni fil-verżjoni ġermaniża tas-Sitt Direttiva tat-terminu "persuna taxxabbli stabbilita barra mill-pajji?".

22 Madankollu, huwa qas li l-kunnett inkwistjoni deher qabel l-introduzzjoni tal-bidliet magħmula mid-Direttiva 2000/65, mhux biss fil-verżjoni tal-lingwa ġermaniża, iżda wkoll, b'mod partikolari, f'verżjonijiet bil-lingwa Spanjola, Daniża, Ingliża, Franċiża, Taljana, Olandiża, Portugiża u Svediża fl-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva. Madankollu, wara d-dqul fis-sewwa ta' din id-direttiva li temenda, dawn il-verżjonijiet lingwistiċi kollha jużaw issa, kuntrarjament għall-verżjoni ġermaniża, il-kunnett li jikkorrispondi għal "persuna taxxabbli mhux stabbilita f'ewwa t-territorju tal-pajji?".

23 Dan il-kunnett, kuntrarjament għal dak użat fil-verżjoni ġermaniża tas-Sitt Direttiva, mhux biss jidher f'dispożizzjonijiet oħra tagħha, partikolarment fl-Artikolu 17(4), iżda kien ukoll is-suq ta' definizzjoni f'dispożizzjoni oħra tad-dritt tal-Unjoni.

24 Fil-fatt l-Artikolu 1 tat-Tmien Direttiva jiddefinixxi l-kunnett ta' "persuna taxxabbli mhux stabbilita fit-territorj tal-pajji?" (ara s-sentenza tas-16 ta' Lulju 2009, Il-Kummissjoni vs L-Italja, C-244/08, punt 26).

25 Għall-finijiet ta' dan l-artikolu, l-istatus ta' persuna taxxabbli mhux stabbilita fit-territorju tal-pajji? tippresupponi li, matul il-perijodu ta' referenza, l-persuna taxxabbli ma jkollha l-ebda wieċed mill-fatturi ta' konnessjoni f'dan il-pajji? li huma identifikati f'dan l-artikolu (ara, f'dan is-sens,

Il-Kummissjoni vs L-Italja, punt 27).

26 Issa, l-aktar importanti minn dawn il-fatturi huma s-sede tal-attività ekonomika u l-eżistenza ta' stabbiliment fiss li minnu jsiru transazzjonijiet (ara, f'dan is-sens, Il-Kummissjoni vs L-Italja, punt 28).

27 Kif jirriżulta mill-kliem tal-Artikolu 1 tat-Tmien Direttiva, il-fatturi l-oħra ta' konnessjoni elenkati fih, jiġifieri l-eżistenza ta' residenza jew residenza abitwali tal-persuna taxxabbli, ma jistgħux jintuaw biex jiddeterminaw ta' liema post il-persuna taxxabbli hija kkunsidrata b'ala "stabbilita" ?lief fin-nuqqas ta' informazzjoni rilevanti dwar is-sede tal-attività ekonomika jew l-istabbiliment fiss li minnu saru t-transazzjonijiet.

28 Minn dan jirriżulta li, f'sitwazzjoni b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li hija kkaratterizzata, minn na?a wa?da, mill-fatt li s-sede tal-attività ekonomika tal-persuna taxxabbli hija magħrufa u qiegħda barra l-pajjiż tal-konsumatur u, min-na?a l-oħra, mill-fatt li ma huwiex ikkontestat li din hija s-sede effettiva u reali, u mhux sede jew post fittizju, ma tistax titqies b'ala l-eventwali residenza privata tal-persuna taxxabbli f'dan il-pajjiż.

29 Din il-konklużjoni hija konsistenti wkoll mal-urisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar id-determinazzjoni, fir-rigward tal-VAT, tal-post tas-sede tal-attività ekonomika ta' kumpannija, b'mod partikolari kif isegwi mis-sentenza tat-28 ta' Ġunju 2007, Planzer Luxembourg (C-73/06, ?abra p. I-5655), dwar l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1 tat-Tlettax-il Direttiva tal-Kunsill, tas-17 ta' Novembru 1986, fir-rigward tal-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri li għandhom x'jaqsmu mat-taxxi ta' ?aqliq ta' flus - Arranġamenti għar-rifond tat-taxxa fuq il-valur miġjud lil persuni taxxabbli li ma humiex stabbiliti fit-territorju tal-Komunità (?U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9 Vol. 1 p. 129).

30 Fil-fatt, kif iddeċidiet il-Qorti tal-Ġustizzja fil-punt 61 tal-imsemmija sentenza, id-determinazzjoni tal-post tas-sede tal-attività ekonomika ta' kumpannija jimplika l-kunsiderazzjoni ta' numru ta' fatturi, fejn l-ewwel fosthom hemm is-sede, il-post tal-amministrazzjoni ?entrali, il-post fejn jiltaqgħu d-direnti tal-kumpannija u dak, li normalment ikun l-istess, fejn ti?i de?i?a l-politika ?enerali ta' din il-kumpannija.

31 Elementi oħra, b'alma huma d-domi?ilju tad-direnti prinċipali u l-post fejn tiltaqa' l-assemblya ?enerali jistgħu, fi stadju sussegwenti, jittie?du inkunsiderazzjoni meta, pere?empju, ikollha ti?i ddeterminata s-sede attwali ta' kumpannija li għandha post fittizju, b'al dik li tikkaratterizza l-kumpannija "kaxxa postali" (ara f'dan is-sens, is-sentenza Planzer Luxembourg, i?itata iktar 'il fuq, punti 61 u 62).

32 L-interpretazzjoni li, fil-kuntest tad-determinazzjoni tal-post ta' stabbiliment tal-fornitur tas-servizz taxxabbli, il-post tar-residenza privata ta' dan tal-a??ar ma jstax jittie?ed inkunsiderazzjoni fl-assenza ta' elementi ta' konnessjoni direttament relatati mal-attività ekonomika e?er?itata mill-imsemmi fornitur, b'as-sede tal-attività ekonomika jew l-eżistenza ta' stabbiliment fiss li minnu jsiru transazzjonijiet, huwa wkoll konsistenti mal-lo?ika tal-Artikolu 4(1) tas-Sitt Direttiva, peress li din id-dispożizzjoni ma tidentifikax il-persuna taxxabbli ?lief fir-rigward tal-attività ekonomika e?er?itata minnu.

33 Għandu jingħad ukoll li l-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva għandu l-għan li jirrilaxxa l-persuna taxxabbli stabbilita fi Stat Membru mir-restrizzjoni li tissodisfa l-obbligi ta't l-Artikolu 22 ta' din id-Direttiva fi Stati Membri oħra fejn tipprovdli servizz jew tikkonsenja xi merkanzija. Issa, jekk ti?i esklu?a, ir-regola tal-awtolikwidazzjoni f'ka? b'al dak fil-kawża prinċipali tirriżulta f'li timmina serjament il-kisba ta' dan il-għan.

34 Barra minn hekk, kif innotat il-qorti tar-rinviju, l-interpretazzjoni pre?edenti hija wa?da li toffri

L-ikbar ?ertezza legali sa fejn il?pre?unzjoni li s-servizzi huma pprovduti minn “persuna taxxabbli mhix stabbilita fit-territorju tal-pajji?” meta s?sede tal-attività ekonomika ta’ din il-persuna taxxabbli hija barra dan il?pajji?, irrispettivament mill-post tar-residenza privata tag?ha, hija tali li tissimplifika l-applikazzjoni tad?dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva u tikkontribwixxi biex ti?gura, permezz ta’ dan, il-per?ezzjoni affidabbli u pre?i?a tal-VAT.

35 Fil-fatt, din il-pre?unzjoni tag?milha possibbli li l-konsumatur stabbilit f’pajji?, li huwa konxju li l-fornitur, b?al dak fil-kaw?a prin?ipali, g?andu s-sede tal-attività ekonomika tieg?u barra dan il-pajji?, jevita li jkollu jwettaq ri?erka dwar ir?residenza privata ta’ dak il-fornitur.

36 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mressqa g?andha tkun li l-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li, sabiex persuna ti?i kkunsidrata b?ala “persuna taxxabbli mhix stabbilita fit-territorju tal-pajji?”, huwa bi??ejjed li l?persuna taxxabbli kkon?ernata tkun stabbilixxiet is-sede tal?attività ekonomika tag?ha barra dan il-pajji?.

### **Fuq l-ispejje?**

37 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in?natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (Il-?ames Awla) taqta’ u tidde?iedi:

**L-Artikolu 21(1)(b) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta’ Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il?valur mi?jud: ba?i uniformi ta’ stima, kif emendata bid?Direttiva tal-Kunsill 2000/65/KE, tas-17 ta’ Ottubru 2000, g?andu ji?i interpretat fis-sens li, sabiex persuna ti?i kkunsidrata b?ala “persuna taxxabbli mhix stabbilita fit-territorju tal?pajji?”, huwa bi??ejjed li l-persuna taxxabbli kkon?ernata tkun stabbilixxiet is-sede tal-attività ekonomika tag?ha barra dan il?pajji?.**

Firem

\* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.